

Examining Zurkhaneh Sport Through the Lens of Keyes' Social Well-being Theory

Ahmad Motab¹, Vajihe Javani^{*2}, Booali Vadadhir³

Received: Sep 26, 2021

Accepted: Apr 05, 2022

Abstract

Objective: Given the rich social, cultural, and ethical heritage of Zurkhaneh sport and its champions (Pahlevans), it is essential to examine this traditional sport through the perspective of social well-being. Therefore, this study aimed to analyze Zurkhaneh sport within the framework of social well-being theory.

Methodology: This study employed thematic analysis. Semi-structured interviews were conducted with participants including expert Pahlevans who possessed both practical and theoretical knowledge of Zurkhaneh culture, history, and traditions. Participants were selected through snowball sampling, and interviews concluded at the sixteenth interview upon reaching theoretical saturation.

Results: The findings revealed that Zurkhaneh sport embodies the five dimensions of social well-being theory: social integration, social acceptance, social adaptation, social contribution, and social actualization.

Conclusion: Zurkhaneh sport demonstrates significant potential for enhancing social well-being. The correspondence between the dimensions identified in the study of Zurkhaneh sport and its practitioners' conduct indicates its substantial capacity for developing interpersonal relationships and social well-being, ultimately contributing to societal advancement.

Keywords: Zurkhaneh Sport, Traditional Iranian Sport, Chivalry and Valor Tradition, Social Well-being.

1. Ph.D., Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran

2. Associate, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran

3. Professor, Faculty of Social Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

*Corresponding Author's Email: v.javani@tabrizu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

Zurkhaneh, a traditional Iranian martial art and athletic system, has historically integrated physical training with moral, spiritual, and social development. The sport's rich cultural heritage combines pre-Islamic Persian traditions with Islamic values, particularly emphasizing the principles of chivalry (Javanmardi) and moral excellence. The research investigates how Zurkhaneh sport embodies and promotes the five dimensions of social well-being: social integration, social acceptance, social adaptation, social contribution, and social actualization. Historical evidence, including accounts from ancient Greek historians and philosophers, highlights how Persian athletic training was consistently paired with moral education to develop both physical prowess and ethical character. Zurkhaneh's distinctive features include ritualistic practices, spiritual elements, and community-oriented values that transcend mere physical exercise. The sport serves as an identity-forming institution that creates role models who promote social cohesion and moral values in society. This study's significance lies in understanding how traditional athletic practices like Zurkhaneh can contribute to social well-being and community development in contemporary society.

Methodology

This research employed a qualitative approach utilizing thematic analysis (TA) as its primary methodological framework. TA is a systematic method for identifying, analyzing, and reporting patterns of meaning within qualitative data. This approach offers researchers greater flexibility as it doesn't necessarily require adherence to pre-existing theoretical frameworks, allowing for the emergence of novel patterns and themes from the data. The participant selection process began after obtaining necessary research and ethical approvals. The study employed non-probability (purposive) sampling using the snowball technique. The research team established specific inclusion criteria for participants to ensure the collection of rich and comprehensive data. These criteria included: possession of extensive knowledge and lived experiences in Zurkhaneh sports and chivalry, willingness to participate voluntarily and actively, capability for theoretical discussion and reflection, and availability of sufficient time for interviews. Specifically, participants comprised two main groups: expert Pahlevans (traditional athletes) with comprehensive practical and theoretical knowledge of Zurkhaneh culture, history, and traditions;

and researchers and scholars with significant research experience in Zurkhaneh sports and chivalric culture. The sampling process began with an initial interview with a key informant (a master practitioner), who then recommended other suitable participants. This snowball sampling continued until theoretical saturation was achieved. While data saturation was reached after the fifteenth interview, the researchers continued until the nineteenth interview to ensure comprehensive coverage and robust findings. The final research model was reviewed and validated by multiple experts in the field. The study ultimately included sixteen in-depth interviews with experts and specialists. This methodological approach enabled the researchers to gather rich, detailed data about how Zurkhaneh sport embodies and promotes social well-being, while maintaining rigorous academic standards through systematic data collection and analysis procedures. The study employed semi-structured interviews conducted primarily in Persian and Azerbaijani Turkish at participants' homes, with recorded conversations focusing on identifying concepts, customs, and practices of Pahlevans and knights. Data collection and analysis occurred simultaneously, with immediate transcription and coding following each interview until saturation was reached. To ensure research quality and reliability, the study implemented several validation methods including theoretical sensitivity, participant verification, and repeated data checking. An inter-coder reliability check was performed with an 89% agreement rate. The thematic network analysis method was chosen among four possible approaches for analyzing the qualitative data.

Results

The collected data was analyzed using thematic network analysis methodology. In this phase of the research, from approximately 900 transcribed interview sentences, after removing redundant and irrelevant items, around 430 meaningful units were extracted from the interview texts. In subsequent stages, researchers systematically extracted the lowest level propositions of the phenomenon from the text (basic themes). Then, the necessary statements extracted from the interview transcripts were grouped based on common semantic categories. By categorizing these basic themes and condensing them into more abstract principles, researchers formed organizing themes. In the next step, researchers incorporated the resulting themes into fundamental metaphors, transformed them into themes governing the entire text, and developed global themes.

Basic Themes	Organizing Themes	Global Themes
Affection and kindness, altruism, brotherhood, social family, public relations	Social Bonds	Social Cohesion
Patience, forgiveness, fairness, equality, benevolence, philanthropy, self-sacrifice, compassion	Social Commitment	
Cooperation, accountability	Social Responsibility	Social Participation
Reform-mindedness, control and prevention	Social Security	
Trustworthiness, honesty and loyalty, authority, trustee	Social Trust	Social Conformity
Tolerance and social restraint, self-control	Social Etiquette	
Champion's acceptability	Social Acceptability	Social Acceptance
Respect, honor and dignity	Social Reverence	
Moral excellence, ethical refinement, possessor of transcendent spirit and body, chivalry, humility	Social Refinement	Social Flourishing

Discussion and Conclusion

The research examined the relationship between Zurkhaneh sports traditions and social health theory, revealing how this traditional Persian athletic system promotes social well-being through its principles and practices. The study identified five key dimensions of social health that are reinforced through Zurkhaneh practices.

The first dimension, social cohesion, shows how Zurkhaneh promotes strong social bonds and community ties through its emphasis on brotherhood, mutual affection, and social responsibility. The traditional practices of "Golrizan" ceremonies and communal dining foster deep connections among participants, creating a family-like atmosphere where members develop strong emotional bonds and mutual support systems. In terms of social participation, the research identified two organizing themes: social responsibility and social security. Zurkhaneh's democratic nature encourages public participation and accountability. Historically, athletes (Pahlavans) were responsible for protecting their communities, while merchants and craftsmen provided financial support. This created a self-sustaining community-based system that promoted civic engagement. Social adaptation manifests through social trust and social etiquette. Pahlavans were known for their trustworthiness, honesty, and loyalty, serving as community role models. The practice emphasizes self-restraint and social consciousness, contributing to better social adaptation among practitioners. The study found that Zurkhaneh athletes gained social acceptance through their moral standing and dignity in society. The emphasis on human dignity and respect prevents degrading behavior and promotes positive social interactions, leading to increased social acceptance and value recognition among community members. Social flourishing is reflected in the social refinement of Zurkhaneh practitioners, characterized by moral excellence, physical and spiritual elevation, chivalry, and humility. The research highlights Zurkhaneh's potential as more than just a physical exercise system - it serves as

an educational institution that develops both physical and spiritual aspects of its practitioners. The integration of physical movements with religious poetry and Shiite traditions demonstrates that Zurkhaneh's primary goal extends beyond physical development to spiritual and moral elevation. A significant finding is the absence of gap between theoretical and practical ethics in Zurkhaneh, making it a valuable model for contemporary society. The system's emphasis on brotherhood pacts, trustworthiness, and social responsibility helps build social trust and community bonds. The research suggests that Zurkhaneh's principles could be effectively applied to enhance social health in modern society.

The study concludes that Zurkhaneh sports can significantly contribute to social health development. The correlation between Zurkhaneh's practices and social health dimensions indicates its high potential for fostering interpersonal relationships and social wellness. These findings suggest that this traditional system could serve as a roadmap for sports administrators, educators, and cultural practitioners working at various levels of society, particularly in developing value-based athletic programs that promote both physical excellence and social well-being.

Keywords: Zurkhaneh Sport, Traditional Iranian Sport, Chivalry and Valor Tradition, Social Well-being.

References

- Afsarian, S. (2016). Architecture and educational music in Zurkhaneh. *Scientific-Research Journal of Nazar Institute of Art, Architecture and Urban Planning*, No. 42, 79-88. [Persian].
- Aminizadeh, S. (2013). Qualitative exploration of the ancient sport of Zurkhaneh (Case study of athletes in Kerman), *Strategic Socio-Cultural Quarterly*, No. 9, 109-133. [Persian].
- Azizi, B. (2020). The Study of Chivalry Philosophy, Islamic Generosity and Moral Teachings in Athletic and Gymnasium Sports in Zurkhaneh. *Sport, Ethics and Philosophy*, 1-10.
- Barzegar, F. (1971). Sport and faith in power and national solidarity. *Kaveh* (Munich, Germany). Nos. 41 and 42, 128-138. [Persian].
- Berger, P. A. (2001). *A New Wave of Decolorization of the World: A Global Perspective*. In Peter Al. Burger. (Editor), *The Decline of Secularism* (pp. 33-27). Translated by Afshar Amiri. Tehran: Pagan Publishing. [Persian].
- Charmaz, K. (2014). *Constructing grounded theory*. sage.
- Corben, H. (2004). *The ritual of chivalry*. Translated by Ehsan Naraghi. Tehran, Sokhan. [Persian].
- Ensafpour, G. (1974). *History and culture of Zurkhaneh and social groups of Zurkhaneh*. Tehran, Ministry of Culture and Arts. [Persian].
- Faramarz Gharamaleki, A. (2019). *Professional Ethics*. Tehran, Majnoon Publications. [Persian].

تبیین ورزش زورخانه‌ای از منظر نظریه سلامت اجتماعی کیز

احمد موتاب^۱، وجیهه جوانی^{۲*}، بوعلی ودادهیر^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۱/۱۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۰۴

چکیده

هدف: با عنایت به عقبه غنی اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی ورزش زورخانه‌ای و پهلوان، ضرورت دارد که این ورزش غنی از منظر سلامت اجتماعی نیز مورد کاوش قرارگیرد. بنابراین هدف از این مطالعه تبیین ورزش زورخانه‌ای از منظر نظریه سلامت اجتماعی بود.

روش‌شناسی: در این پژوهش از تحلیل مضمون استفاده شد. مشارکت‌کنندگان در مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته شامل؛ پهلوانان صاحب نظر که هم از نظر عملی و هم علمی آشنا با فرهنگ، تاریخ، آداب و رسوم زورخانه بودند که به شیوه گلوله برفی انتخاب شدند و مصاحبه‌ها با رسیدن به اشباع نظری در مضامین در مصاحبه شانزدهم خاتمه یافت.

یافته‌ها: با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، ورزش زورخانه‌ای مبین پنج بعد نظریه سلامت اجتماعی یعنی؛ انسجام اجتماعی، پذیرش اجتماعی، انطباق اجتماعی، مشارکت اجتماعی و شکوفایی اجتماعی است.

نتیجه‌گیری: ورزش زورخانه‌ای می‌تواند سلامت اجتماعی را توسعه دهد. بدین معنی که تناظر میان ابعاد حاصل از مطالعه ورزش زورخانه و کردار اصحاب آن نمایان‌گر پناسیل بالای آن در رشد و بالندگی ارتباط بین فردی، سلامت اجتماعی است که در نهایت می‌تواند به ارتقاء جامعه کمک کند.

واژه‌های کلیدی: ورزش زورخانه‌ای، ورزش باستانی، آیین فوت و جوانمردی، سلامت اجتماعی.

۱. دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. ۲. دانشیار، دانشکده

تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. ۳. استاد، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، تهران،

ایران

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: v.javani@tabrizu.ac.ir

مقدمه

اندیشمندان حوزه فلسفه ورزش بر این باورند که ورزش به عنوان عاملی برای ایجاد صفات ممتاز، روحیه فداکاری، پشتکار، مقاومت و خود انضباطی را در ورزشکاران تقویت کند و یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین اهداف ورزش تهذیب در جامعه می‌باشد (قramaleki^۱، ۲۰۱۹). نگاهی گذرا به تاریخ ورزش در ایران مبین الگوهای ورزشی است که در کنار بدنسازی و تقویت جسم بر تهذیب نفس و سالم‌سازی روح تاکید بسیاری داشته‌اند و ورزشکاران که عمدتاً برخاسته از زورخانه بودند به عنوان انسان‌هایی برجسته نقش بسیار مهمی حتی در تغییر و تحولات اجتماعی و سیاسی داشته‌اند (یاسینی^۲، ۲۰۱۵). در مکتب ورزش زورخانه‌ای، ورزشکار در گود زورخانه ضمن انجام حرکات ورزشی با ارشاد شخصی به نام مرشد نام خداوند، ائمه معصومین به ویژه مولای متقیان را دائماً ادا می‌کند تا مبادا زور بازوی که کسب می‌کند مایه فخر و کبر زمین‌گیری وی شود (گودرزی^۳، ۲۰۰۴). برای همین است که یک ورزشکار از بدو ورودش سر خم می‌کند مطابق آیینی خاص وارد زورخانه می‌شود، با اجازه از مرشد، پیشکسوتان و سادات وارد گود می‌شود و در حین ورزش نیز دائماً ذکر می‌گوید تا بداند در اوج قدرت، خداوند به عنوان غایت هستی در همه جا ناظر اعمالش است (انصاف‌پور^۴، ۱۹۷۴). نیاکان ما براین باور بودند که توانایی تن و زورمندی جسم، بدون پرورش نیروهای معنوی و

روانی، انسان را به جانوری درنده بدل می‌کند که در عین قدرت و زورمندی مقهور قوای طبیعت و اسیر دست دیگران می‌سازد (موتاب^۵، ۱۹۹۸). در ایران باستان، ورزش‌های باستانی و کشتی پهلوانی از قدیمی‌ترین ورزش‌ها در ایران بوده است که طی قرن‌ها در فرهنگ ایران تنیده شده است (ویسیان و طالب‌پور^۶، ۲۰۱۴). جنگ تن به تن و آشنایی به فنون کشتی که در میدان جنگ کاربرد داشته است از خصوصیات و مشخصه های جنگاوران محسوب می‌شده و گاه سرنوشت جنگ را نیز نبرد تن به تن و کشتی دو پهلوان تعیین می‌کرد (میری^۷، ۱۹۷۰). این آموزش‌ها در تمام مراحل خود با آموزش‌های معنوی و اخلاقی همراه بوده است تا مرد دلیر، برومند و جنگاور ایرانی هم به شکوه نیرومندی و هم به قُر فضایل اخلاقی آراسته باشد.

همچنین، در ایران باستان بنابر عقاید حاکم و تعالیم اوستا، ناخوشی منسوب به اهریمن بوده و توسط او به بدن وارد می‌شده است. از این رو، وظیفه هر ایرانی مبارزه با اهریمن بوده است. بنابر همین عقیده، ایرانیان برای پرورش جسم و جان و تامین سلامت، به فرزندان خود انواع ورزش‌ها را می‌آموختند. همچنین، ادبیات ایران قبل و بعد از اسلام، مملو از حماسه‌ها و حماسه‌سازان است و پادشاهان و پهلوانان سعی داشتند با انتساب خود به پهلوانان اساطیری برای خود مشروعیت کسب کنند (گودرزی، ۲۰۰۴؛ جوانی، موتاب و ودادهیر^۸، ۲۰۲۱).

5 Motab
6 Veisian & Talebpour
7 Miri
8 Moutab, Javani & Vedadhir

1 Gharamaleki
2 Yasini
3 Goodarzi
4 Ensafpour

استرابون به آن اذعان داشتند. گرندی می‌نویسد: "صفاتی که از نقطه نظر راستی، پاکی و محاسن اخلاقی در ایرانیان باستان ملاحظه می‌شود؛ نظیر آن را به هیچ وجه در هیچ یک از ملت‌های معاصر آنان نمی‌توان یافت. چنانکه، ایرانیان باستان زندگی با ضعف و زبونی را محکوم می‌دانستند و زورمندی، توانگری و قدرت بی‌بهره از خصال معنوی و جوانمردی را نیز مذموم می‌شمردند" (برزگر^۴، ۱۹۷۱). آیین فتوت و جوانمردی که از دوران باستان در ایران رواج داشته، پس از ظهور اسلام نیز در پرتو تعالیم عالیه حضرت محمد (ص) کیفیت و عمق بیشتری یافت. در واقع این طور می‌توان عنوان کرد که یک ورزشکار زورخانه‌ای همراه ورزش عبادت می‌کند تا بتواند در کنار قهرمانی، پهلوانی را هم بیاموزد چرا که در فرهنگ ورزش ایرانی ورزشکار باید قدرت، زور بازو و مقبولیتش را در اختیار جامعه قرار دهد (موتاب^۵، ۱۹۹۸).

علاوه براین، فرهنگ و عقبه غنی مکتب زورخانه را به هر زمان و آیینی نسبت دهیم؛ خواه آیین مهر، خواه دین زرتشت، آیین عیاری و عرفان و تصوف همگی در یک افق به هم می‌رسند و آن آیین فتوت و جوانمردی است (عزیزی^۶، ۲۰۲۰).

این ورزش با در هم تنیدن و مزین کردن حرکات ورزشی با آداب و سجایای اخلاقی، آموزه‌های شیعی و پرورش قوای بدنی، در تاریخ ایران به عنوان مهم‌ترین ورزش از لحاظ هماهنگی با آموزه‌ها و آداب و رسوم شیعی شناخته می‌شود (جعفری و قاسمی^۷، ۲۰۱۳).

ورزش زورخانه‌ای از آغاز تحت تاثیر مسائل مذهبی و اجتماعی-اخلاقی قرار گرفته است. آیین‌ها و ادیانی مانند آیین مهری و دین زرتشتی پیش از اسلام و جلوه‌هایی از رفتارهای اجتماعی و دینی مانند عرفان و تصوف، آیین فتوت و مذهب تشیع پس از اسلام، در این ورزش باستانی تاثیر گذاشته است (حیدری و دولتشاه^۱، ۲۰۱۰). تاریخ و فرهنگ زورخانه آداب و رسوم و ویژگی‌های بنیادی زندگی اجتماعی پهلوانان و عیاران و شاطران با آیین فتوت و جوانمردی آمیختگی تفکیک‌ناپذیر دارد که هم عامل و هم معلول پدیده زورخانه هستند (انصاف‌پور، ۱۹۷۴). از ویژگی‌های شگفت‌انگیز زورخانه آرمان‌گرایی اجتماعی آن بوده که بر اصول آیین فتوت و جوانمردی استوار است (قاسم‌پور و همکاران^۲، ۲۰۲۰؛ انصاف‌پور، ۱۹۷۴). هدف آیین فتوت و جوانمردی در ایران باستان وادار ساختن شخص به گذشت، فداکاری، صفای ظاهری و باطنی و همچنین اجتناب از اعمال کریه و زشت بوده است (رضوی^۳، ۲۰۱۰). شکوه، منزلت صفات اخلاقی، اصالت و منش ایرانیان باستان تا بدی بوده که افلاطون می‌نویسد: "پارسی‌ها با توجه کامل، کودکان را با ورزش قوی بنیه می‌سازند. آموزگاران، جوانان و کودکان را با تعلیمات زرتشت به راستی و درستی اندرز می‌دهند و در تهذیب اخلاق آنان می‌کوشند و روح دلاوری، مردانگی، آزادی و جنگاوری را در ایشان پرورش می‌دهند" (انصاف‌پور، ۱۹۷۴). همچنین، مورخین یونانی از قبیل هردوت، گزنفون و

4 Barzegar

5 Motab

6 Azizi

7 Jafari & Qasemi

1 Heydari & Dolatshah

2 Ghasempour & et al

3 Razavi

جوانمردی کنش و راه و رسم پهلوانان و عیاران است (کوربن^۱، ۲۰۰۴). که باید این منش در جوامع بارورترکرد، زیرا می‌تواند بستری برای توسعه سلامت اجتماعی در جامعه باشد. سلامت اجتماعی هنگامی معنا می‌یابد که فرد بتواند به خوبی با دیگران کنار آید، به راحتی با دیگران دوستی کند، و دوستی اش را تداوم بخشد و در نظر دیگران قابل اعتماد به حساب آید. از آنجائی که آیین‌های مرسوم در ورزش زورخانه و اثر بخشی آن در ارتقاء و تقویت ابعاد روحی و جسمی اصحاب آن، زورخانه را از یک مکان صرفاً ورزشی فراتر برده، بطوری که عده‌ای براین باورند که مسجد خانه خداست و زورخانه خانه حضرت علی (ع) است. آموزه‌های تربیتی و رزمی در آیین‌های اجرایی زورخانه (اذکار، دعا و نیایش، اشعار حماسی و عرفانی، آیین گلریزان و دستگیری از ضعیفان) در زورخانه نهادینه شده است. رفتارها و کنش‌های معمول و مختص در زورخانه با تکرار و تمرین در افراد نهادینه می‌شود (گودرزی، ۲۰۰۴؛ جوانی، موتاب و ودادهیر، ۲۰۲۲). این تأثیرگذاری آنقدر عمیق است که به رفتار ورزشکاران زورخانه در اجتماع و میان مردم نیز شکل خاصی می‌دهد. به طوری که ورزشکاران زورخانه الگوی رفتار پهلوانی را در جامعه در میان مردم به کار می‌بندد. این‌گونه می‌شود نتیجه‌گیری کرد که زورخانه نه تنها یک مکان و فعالیت ورزش بلکه یک منبع هویتی است که بخش‌های مختلف آن در هماهنگی با یکدیگر به خلق هویت پهلوانی می‌پردازد (امینی‌زاده^۲، ۲۰۱۳). هویتی که برای جامعه کارکردهای مختلفی از قبیل حمایتگری،

دستگیری و انسجام اجتماعی را می‌تواند به ارمغان بیاورد. تبدیل شدن به گروه مرجع و داشتن احساس خوشایند (خود اثربخشی) از سوی اصحاب زورخانه که با کردارهای مبتنی بر آیین فتوت و جوانمردی حاصل می‌شود زمینه الگوپذیری جوانان از پهلوانان را ایجاد می‌کند. پهلوانان گروه مرجعی هستند که نه تنها نقش موثر در سالم‌سازی جامعه از ناهنجاری‌های اخلاقی دارد بلکه می‌توانند تفاخر ملی و حس وطن‌پرستی و توجه به اعتقادات دینی و ارزش‌های انسانی را در جامعه گسترش دهند. زمینه نیل به ارزش‌های اجتماعی دیگری همچون کار گروهی، وفاداری و روحیه ورزشکاری می‌توان توفیق یافت. محیط صمیمانه و مطلوب ورزشی اغلب فرصتی مناسب برای ایجاد روابط انسانی و شکل‌گیری روحيات است از این طریق با افراد ارتباط برقرار کرده و همچنین در زندگی روزانه خویش با افراد مختلف سازگاری بهتری حاصل نمایند. بنابراین، با عنایت به کارکردهای اجتماعی ورزش زورخانه‌ای ضرورت دارد از منظر سلامت اجتماعی به این ورزش نیز پرداخت. مفهوم سلامت اجتماعی در کنار ابعاد جسمی و روانی سلامت، جنبه اجتماعی سلامت را با محوریت فرد مورد توجه قرار می‌دهد. کیز (۱۹۹۸) نظریه سلامت اجتماعی را شامل پنج بعد؛ انسجام اجتماعی، انطباق اجتماعی، پذیرش اجتماعی، مشارکت اجتماعی و شکوفایی اجتماعی ارائه داد که این ابعاد بیانگر چگونگی روابط فرد با افراد دیگر است. انسجام اجتماعی عبارتست از احساس تعلق، احساس دریافت حمایت و سهم داشتن در اجتماع است؛ بدین معنی که فرد احساس

1 Corben
2 Aminizadeh

می‌کند که بین خود و کسانی که واقعیت اجتماعی آنان را می‌سازند، چیز مشترکی وجود دارد (کییز^۱، ۲۰۰۲). مشارکت اجتماعی، یعنی اینکه؛ آیا و به چه میزانی فرد احساس می‌کند که آنچه در دنیا انجام می‌دهد از سوی جامعه ارزشمند تلقی می‌شود و در رفاه عمومی موثر است (شاپور و کییز^۲، ۲۰۰۸). پذیرش اجتماعی به معنی داشتن گرایش مثبت به افراد، پذیرفتن افراد با وجود رفتارهای متنوع و پیچیده و تصدیق آنان است. به عبارت دیگر، پذیرش اجتماعی زمانی اتفاق می‌افتد که فرد، اجتماع و مردم آن را با همه نقصان‌ها و جنبه‌های مثبت و منفی باور داشته و بپذیرد (کییز، ۲۰۰۲). شکوفایی اجتماعی یعنی اینکه اجتماع به کمک توانمندی‌های بالقوه‌اش که بواسطه نهادی‌های اجتماعی و شهروندان قابل شناسایی است کنترل مسیر تکاملی خود را در دست داشته و در حال تکامل تدریجی است (شاپور و کییز، ۲۰۰۸). انطباق اجتماعی عبارتند از دانستن و علاقمند بودن به جامعه و مفاهیم مربوط به آن و اعتقاد به این که اجتماع قابل فهم، منطقی و قابل پیش‌بینی است. به عبارت دیگر، به مفهوم تسلط بر محیط است (کییز، ۲۰۰۲).

به اعتقاد کییز (۱۹۹۸) مفهوم سلامت اجتماعی به معنی ارزیابی فرد از عملکردش در برابر اجتماع است. زیرا کیفیت زندگی و عملکرد شخصی فرد را نمی‌توان بدون توجه به معیارهای اجتماعی ارزیابی کرد و عملکرد خوب تکالیف و چالش‌های اجتماعی را نیز در بر می‌گیرد. بنابراین، با عنایت به عقبه غنی اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی ورزش زورخانه‌ای و پهلوانی

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر نوع کیفی بوده و روش مورد استفاده تحلیل مضمون یا تماتیک^۳ است. تحلیل تماتیک (TA) یک روش برای تحلیل داده‌های کیفی و یکی از روش‌هایی است که بر شناسایی الگوی معنایی در یک مجموعه داده تمرکز دارد. این تحلیل، فرایند شناسایی الگوها یا تم‌ها در بطن داده‌های کیفی است. در این روش پژوهشگر آزادی عمل بیشتری دارد و لزومی به مراجعه یا ارجاع به مبانی نظری ندارد و می‌تواند در پی کشف الگوی خود باشد. مضمون یا تم عنصر کلیدی در این روش است.

بر این اساس، محققان پس از اخذ مجوزهای پژوهشی و اخلاقی لازم برای ورود به محیط پژوهش، با استفاده از راهبردهای نمونه‌گیری غیراحتمالی (هدفمند) مشارکت‌کنندگان را به شیوه گلوله برفی انتخاب و جذب کرد. تیم مطالعه برای این که قادر باشد اطلاعات غنی و مبسوطی جمع‌آوری کرده و فرایند تحلیل داده‌ها را شروع کند، معیارهایی برای ورود مشارکت‌کنندگان به مطالعه در نظر گرفتند که شامل دارا بودن اطلاعات غنی، تجربیات زیسته و توانایی بیان تجربه‌های خود در زمینه ورزش

از ایشان خواسته شد که افرادی که ممکن است برای مصاحبه مناسب باشند را به ما معرفی کند و نمونه‌گیری به شیوه گلوله برفی تا جایی و زمانی تداوم یافت که پژوهش به اشباع نظری برسد. بعد از انجام مصاحبه پانزدهم داده‌ها به اشباع نظری رسید ولی برای اطمینان و استحکام بیشتر تا مصاحبه نوزدهم ادامه یافت. نهایتاً مدل تحقیق با چند متخصص مرور و اعتبارسنجی شد. در مجموع، شانزده مصاحبه با خبرگان و متخصصان انجام شد. ویژگی‌های اجتماعی-جمعیت شناختی مشارکت کنندگان در این مطالعه جدول ۱ ارائه شده است.

زورخانه و عیاری، تمایل به شرکت داوطلبانه و فعالانه، دارا بودن قدرت بحث نظری، تأمل/بازاندیشی و دارا بودن زمان کافی برای شرکت در مصاحبه بود. بطور مشخص‌تر مشارکت-کنندگان این مطالعه شامل آن دسته از پهلوانان صاحب نظر و باسابقه‌ای بودند که هم از نظر عملی و هم نظری با فرهنگ، تاریخ، آداب و رسوم زورخانه و عیاری آشنایی کامل داشتند و یا پژوهشگران و صاحب نظرانی بودند که دارای سابقه پژوهش درباره ورزش زورخانه و فرهنگ عیاری بودند. در این پژوهش، فرایند انتخاب و جذب مشارکت کنندگان، با مصاحبه ابتدایی با یک مطلع کلیدی صاحب زنگ آغاز شد و سپس

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت شناختی مشارکت کنندگان

نام مستعار	سابقه ورزش پهلوانی (سال)	تحصیلات	سن	شغل	محل اقامت
۱ آسیدمرتضی پهلوان	۷۰	اجتهاد	۹۸	روحانی	اصفهان
۲ باقر پهلوان	۶۰	سیکل	۹۳	بازنشسته	تبریز
۳ پهلوان حبیب	۶۰	سیکل	۹۰	بازنشسته	تبریز
۴ یداله	۶۰	سیکل	۸۹	شغل آزاد	قم
۵ عبدالله	۷۰	دپلم	۹۱	بازنشسته	قم
۶ عباد الله	۵۵	دپلم	۷۳	بازنشسته	سقز
۷ عبدالرحمان	۵۰	دپلم	۷۲	بازنشسته	کردستان
۸ عبدالصمد	۵۰	اجتهاد	۶۹	روحانی	تهران
۹ آسید عبدالرحیم	۶۵	دپلم	۹۱	بازنشسته	کردستان
۱۰ عبدالکریم	۵۰	فوق لیسانس	۷۰	بازنشسته	تهران
۱۱ زید	۵۰	فوق لیسانس	۶۵	شغل آزاد	تبریز
۱۲ عمر	۲۰	فوق لیسانس	۳۴	شغل آزاد	تبریز
۱۳ حمید	۳۵	فوق لیسانس	۵۰	شغل آزاد	مشهد
۱۴ رسول	۲۱	فوق لیسانس	۳۶	شغل آزاد	مازندران
۱۵ صادق	۲۲	فوق لیسانس	۳۵	شغل آزاد	لرستان
۱۶ امیر	۲۵	دکتری	۴۳	هیت علمی	تهران

در این مطالعه از یک مصاحبه نامه کیفی نیمه‌ساخت‌مند برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. پیش از انجام مصاحبه، از طریق تماس تلفنی یا ایمیلی هماهنگی‌های لازم با مصاحبه شوندگان انجام می‌گرفت. بیشتر مصاحبه‌ها به زبان فارسی و ترکی آذربایجانی در منزل افراد

در این مطالعه از یک مصاحبه نامه کیفی نیمه‌ساخت‌مند برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. پیش از انجام مصاحبه، از طریق تماس تلفنی یا ایمیلی هماهنگی‌های لازم با مصاحبه شوندگان انجام می‌گرفت. بیشتر مصاحبه‌ها به زبان فارسی و ترکی آذربایجانی در منزل افراد

تحلیل مضمون به روش‌های گوناگونی قابل اجرا و استفاده است. چهار روش مرسوم در تحلیل مضمون به این شرح هستند: الف) قالب مضامین ب) ماتریس مضامین ج) شبکه مضامین د) تحلیل مقایسه‌ای. در این پژوهش از روش تحلیل شبکه مضامین استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

داده‌های بدست آمده، به روش تحلیل شبکه مضامین مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در این مرحله از تحقیق، از حدود ۹۰۰ جمله پیاده‌سازی شده از مصاحبه‌ها، بعد از حذف موارد تکراری و غیرمرتبط حدود ۴۳۰ واحدهای معنایی از متن مصاحبه‌ها استخراج شدند که نمونه‌ای از واحدهای معنایی مستخرج از مصاحبه‌ها در جدول شماره ۲ آورده شده است. در مراحل بعدی پژوهشگران براساس روندی مشخص، پایین‌ترین سطح قضایای پدیده را از متن بیرون کشیدند (مضامین پایه)، سپس عبارات لازمه که از متن مصاحبه‌ها استخراج شده را بر اساس مقوله‌های معنایی مشترک گروه‌بندی کرده و با دسته‌بندی این مضامین پایه‌ای و تلخیص آنها به اصول مجردتر و انتزاعی‌تر مضامین سازمان‌دهنده را شکل دادند. در قدم بعدی پژوهشگران مضامین حاصل را در قالب استعاره‌های اساسی گنجانده و به صورت مضامین حاکم بر کل متن درآورده و مضامین فراگیر را شکل دادند (جدول شماره ۳).

اتمام مصاحبه‌ها پیاده‌سازی صورت گرفته و کدگذاری و استخراج مضامین انجام شود. فرآیند گردآوری و تجزیه و تحلیل همزمان و از سرگیرانه داده‌ها تا زمانی ادامه پیدا کرد که دیگر هیچ گونه داده یا مقوله جدیدی پیدا نشد (حصول اشباع) و نهایتاً روند جمع‌آوری داده‌ها متوقف شد.

در این مطالعه، جهت افزایش حساسیت نظری، مشارکت عملی و ارتباط با مشارکت‌کنندگان برای ارزیابی برداشت‌های محقق صورت گرفت و همچنین واریسی مکرر اطلاعات و کدهای به دست آمده به جهت پیشگیری از سوگیری و اطمینان از صحت آنها توسط محققان صورت گرفت. بنا بر پیشنهاد (چارمز و تورنبرگ^۱، ۲۰۲۰؛ چارمز^۲، ۲۰۱۴)، از معیار تضمین کیفیت "قابلیت اتکاء"^۳ برای ارزیابی استحکام داده‌ها و نتایج و روش اجرای تحقیق استفاده شد و از طریق تلاش در اطمینان از انتخاب داده‌های شایسته تحلیل، مقایسه نظام‌مند و مداوم میان داده‌های حاصل از منابع چندگانه، مستندسازی و گزارش دقیق و مفصل داده‌ها انجام گردید. برای اطمینان از پایایی و دقت تحقیق حاضر از فرمول درصد توافقات نیز استفاده شد. برای محاسبه پایایی با روش توافق درون موضوعی دو کدگذار، از یک فرد آگاه درخصوص روش کیفی درخواست شد تا به عنوان همکار در کدگذاری تحقیق شرکت کند. سپس به عنوان نمونه، سه مورد از مصاحبه‌ها را کدگذاری کرده و درصد توافق درون موضوعی ۸۹ درصد محاسبه گردید.

1 Charmaz & Thornberg

2 Charmaz

3 Credibility

جدول ۲. نمونه‌ای از واحدهای معنایی مستخرج از مصاحبه‌ها

نشانگان	واحدهای معنایی
GM-5/ KhB-2/ ShM-10	اخوت، راست گویی، وفا به عهد
MM-1/MA-1	شفقت و مهربانی، نشاط، صفا، کمال و ادب، احترام
AS-8/FY-4 /PH-3	سفره‌داری و مردم داری
ShM-10/ FY-4	صفات اخلاقی نظیر: انصاف، وقار، خوش نیتی، متانت
GM-5/HM-11/DO-Y/SO-6	گذشت و ایثار، حتی در تنگ دستی
ShM-10 /PH-3	زکات قدرت (بخش و گذشت)
GM-5/MM-1	خروجی این صفات تواضع، فروتنی، ایثار
kHb-2/ ShS-9/ SO-6	افتادگی و جوانمردی مرام پهلوانی
DO-8/SA-1/ SM-7	وظیفه ذاتی رفع مشکلات جامعه
AG/ ShS-9/HM	عامل موثر در ایجاد رفتارهای اخلاقی، مذهب و اصول اجتماعی
AG/ MM-1/FY-4	کمک به فقرا و تنگدستان
DO-KV/FY-4	آثار تربیت فردی و اجتماعی درآیین زورخانه
GS-9/ FY-4	مورد احترام و مورد وثوق بودن پهلوانان
GM-5/SM-7	رفتار مبتنی بر فتوت و جوانمردی
DO-NM/ DO-FY/ DO-FY	پندار ادب و نوع دوستی وظیفه هراسان
HM-11/PH-3/SM-7/ShS-9 /HM-11	قدرت و نفوذ پهلوان در جهت رفع مشکلات مردم

جدول ۳. مضامین فراگیر، مضامین سازمان دهنده و مضامین پایه مستخرج از مصاحبه‌ها

مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
الفت و محبت، نوع دوستی، اخوت ، خانواده اجتماعی، مردم داری	پیوندهای اجتماعی	انسجام اجتماعی
بردباری، گذشت، انصاف، موساوات، خیرخواهی، نیکوکاری، ایثار، دل‌رحمی	اهتمام اجتماعی	
تعاون، مسئولیت پذیری	مسئولیت‌پذیری اجتماعی	مشارکت اجتماعی
اصلاح گری، واداری و بازداری	امنیت اجتماعی	
امانت داری، صداقت و وفاداری، مرجعیت، معتمد	اعتماد اجتماعی	انطباق اجتماعی
سعه صدر و پرهیز اجتماعی، خویشتن داری	آداب اجتماعی	
مقبولیت پهلوان	مقبولیت اجتماعی	پذیرش اجتماعی
حرمت ، عزت و منزلت	تکریم اجتماعی	
خلق احسن، آراستگی اخلاقی، صاحب روح و جسم متعالی، جوانمردی، فروتنی	آراستگی اجتماعی	شکوفایی اجتماعی

بحث و نتیجه‌گیری

مضامین سازمان دهنده نه‌گانه حاصل شدند در قالب ابعاد پنج‌گانه مضامین فراگیر متناظر با ابعاد نظریه سلامت اجتماعی شکل گرفتند. در بعد اول به مفهوم انسجام اجتماعی پرداخته می‌شود. انسجام اجتماعی به معنی ارتباط تنگاتنگ میان افراد و پیوستگی عمیق بین آنها

بررسی مضامین حاصل نشان داد وقتی مفاهیم آیین و اصول حاکم بر رفتار و کردار در ورزش زورخانه‌های ناظر بر ابعاد نظریه سلامت اجتماعی مطالعه شدند، توانستند ابعاد سلامت اجتماعی را شکل دهند. بر اساس تشابه منطق

شکل‌گیری زورخانه کاملاً مردمی بوده که در آن وظیفه اصلی پهلوانان حمایت از مظلوم، جلوگیری ازستم ستمگران و تامین امنیت محلات و شهرها بود (جعفری و قاسمی^۱، ۲۰۱۳؛ منتظرالقائم^۲، ۲۰۱۸) و در مقابل وظیفه تجار، پیشه‌وران و پيله‌وران حمایت مالی از زورخانه بود. مبتنی بر این حاکمیت مردمی بر زورخانه، آداب و رسوم و منش پهلوانی که مبتنی برآیین فتوت و جوانمردی (کوربن، ۲۰۰۴) بود، بین عامه مردم و اجتماع بصورت خود جوش گسترش می یافت.

بعد سوم حاصل انطباق اجتماعی مبتنی بر مضامین سازمان‌دهنده؛ اعتماد اجتماعی که شامل، امانت‌داری، صداقت و وفاداری، مرجعیت، معتمد بودن پهلوانان و آداب اجتماعی که مشتمل بر سعه‌صدر و پرهیز اجتماعی، خویش‌ن‌داری استخراج شد.

هنگامی که اصحاب زورخانه با مردم صادقانه برخورد می کنند و امانت دار خوبی برای سرمایه و دارایی آنها هستند و وقتی به قول و وعده ای که داده‌اند عمل می‌کنند، موجبات گسترش و شکل‌گیری اعتماد اجتماعی می‌شوند.

در بعد چهارم نظریه سلامت اجتماعی به پذیرش اجتماعی پرداخته شده است که در این تحقیق از برگرفته از دو مضمون مقبولیت اجتماعی تکریم اجتماعی است. مقبولیت، برخورداری از حرمت، عزت و منزلت اصحاب زورخانه در میان مردم بستری برای اشاعه بعد مقبولیت پذیرش اجتماعی است. بدین معنی که؛ ادراک برخورداری از کرامت و ادراک مثبت فرد را از اقدامات تحقیرکننده و توهین‌آور بازداشته و به

است به گونه ای که جدایی، تضاد، پراکندگی، بی تفاوتی و مانند آنها بین افراد وجود نداشته باشد. از منظر بعد انسجام اجتماعی، مضامین حاصل از تحلیلی مصاحبه‌ها دربردارنده پیوندهای اجتماعی و اهتمام اجتماعی بودند که بیانگر مفاهیمی چون الفت و محبت، نوع دوستی، اخوت، خانواده اجتماعی، آیین‌های گل‌ریزان، مردم‌داری و سفره‌داری و همچنین تقویت روحیه خیرخواهی و ایثار دارد. نوعی‌دوستی و اهتمام اجتماعی پهلوانان صاحب زنگ و کهنه‌سواران که آینه علمی مکتب زورخانه بودند همواره زبازد بوده‌است.

انسجام اجتماعی به معنای الگوی مناسبات برادری اخوت و خانوادگی و همچنین، معلول الفت و محبت متقابل است که در آن عواطف افراد به یکدیگر گره می‌خورد و رابطه ای منسجم و تنگاتنگ را به وجود می آورد بدین ترتیب پیوندهای اجتماعی شکل و تعمق پیدا می‌کند. وقتی روابط میان افراد، با مناسبات خانوادگی بازتعریف شود و نیز با عواطف بین فردی آمیخته شود. جامعه‌ای یکپارچه و منسجم به وجود می آید که همه افراد احساس نزدیکی با دیگری کرده و وی را همانند عضوی از بدن خود می داند. آنچه که در فرهنگ بستر ورزش زورخانه مورد تاکید است و در کردار و منش پهلوانان متبلور بوده‌است.

بعد دیگر نظریه سلامت اجتماعی یعنی مشارکت اجتماعی از دو مضمون سازمان‌دهنده؛ مسئولیت‌پذیری اجتماعی و امنیت اجتماعی شکل گرفت. کمک به رواج مردم سالاری، مشارکت مردم و احساس مسولیت و پاسخگویی در برابر مردم در این مکتب مورد تاکید قرار گرفته است. از منظر دیگر، ماهیت و عامل اصلی

1 Jafari, & Qasemi

2 Montazer Al-Qaim

پهلوانان خود را با آلات مشابه جنگی خود را برای رزم آماده می‌کنند. اما در بُعد معنوی آن، مکتبی تربیتی برای آموزش ویژگی‌های والای اخلاقی و تربیت معنوی برای پیروان خود است. در این ورزش تنها تقویت و سلامت جسم مطرح نبوده بلکه سلامت روح و روان و تربیت مذهبی و اخلاقی و آراستگی به شعار مذهبی و سخت کوشی عرفانی نیز مورد توجه ویژه می‌باشد (خالدیان^۱، ۲۰۱۸).

علاوه براین، بررسی‌ها نشان می‌دهد، برخی از صفات پهلوانی برگرفته از علائم و نشانه‌های کالبدی زورخانه است. به عنوان نمونه کوتاه‌ی درب و گودی، گود مقدس زورخانه، صفاتی نظیر: تواضع و فروتنی را در افراد ایجاد می‌کند (افسریان^۲، ۲۰۱۶). طبل و زنگ همراه دعاف نیایش و اذکار با اشعار حماسی و عرفانی‌تداعی کننده طبل جنگ؛ حس وطن پرستی، شجاعت و معنویت را در ورزشکاران تقویت کرده و نقوش لباس پهلوانان (بوته) نماد درخت مقاوم سرو می‌باشد که سنبل ایستادگی را در ورزشکاران تقویت می‌کنند. جایگاه افراد نیز تابعی از سنت احترام به بزرگان و پیشکسوتان است. مرشد بالاتر در ارتفاع بالاتر (سردم) از دیگران قرار می‌گیرد. میاندار در میان گود روبه روی مرشد قرار می‌گیرد. سپس سالمندترین فرد از میان ورزشکاران در پای سردم قرار می‌گیرد.

آیین زورخانه‌ای آیینی بیرونی و درونی است. جسمانی از آن جهت که با ابزارهای نمادین شبیه آلات جنگی دوران باستان به پرورش جسم پرداخته می‌شود و اما دورنی کنش‌های

واسطه آن فرد در برخورد با چنین افرادی به احساس تکریم دست یابد و احساس ارزشمندی کند. بنابراین تاکید بر کرامت نفسانی در آداب زورخانه می‌تواند به افزایش و شکل‌گیری پذیرش اجتماعی گردد.

در نهایت بعد پنجم مشتمل بر شکوفایی اجتماعی است که حاصل مضمون آراستگی اجتماعی اهالی زورخانه است. در مضامین حاصل از مصاحبه‌ها خلق‌احسن، آراستگی اخلاقی، صاحب روح و جسم متعالی، جوانمردی، فروتنی از ویژگی‌های بارز پهلوانان بدست‌آمد که بیانگر زیبایی الگوی ارتباط با دیگران است. به لحاظ زیبایی شناختی تعامل، گاه زشت و ناپسند و گاه زیبا و پسندیده است. زیباسازی ارتباط و تعامل با دیگران از رعایت حسن خلق شکل می‌گیرد.

یافته‌های این تحقیق نشان داد که ورزش زورخانه‌ای می‌تواند سلامت اجتماعی را توسعه دهد. بدین معنی که تناظر میان ابعاد حاصل از مطالعه ورزش زورخانه و کردار اصحاب آن نمایان‌گر پناسیل بالای آن در رشد و بالندگی ارتباط بین فردی، سلامت اجتماعی است که در نهایت می‌تواند به ارتقاء جامعه کمک کند.

مکتب زورخانه که دارای نظام منسجم ارزشی - رفتاری است محوریت آن آیین فتوت و جوانمردی است. مکتب فتوت و جوانمردی عشق، کنش، منش و رفتار فردی و اجتماعی پهلوانان است که در فطرت انسانها به وعیدیت گذاشته شده است. بنا به گفته کوربن (۲۰۰۴) «آیین فتوت و جوانمردی جمله تکالیفی است که فرد بنا بر محبت و به فرمان عشق اجرای آن را به عهده گرفته است.» زورخانه از نظر لغوی به معنای مکان زورآزمایی است. که ورزشکاران و

1 Khaledian

2 Afsarian

اصحاب زورخانه، حساسیت و عاملیت پهلوانان پیشکسوت در تربیت نوچه‌ها و شاگردان از دیدگاه پهلوانان یک فریضه بود و بدین ترتیب کهنه‌سواران تلاشی خسته ناپذیر در انجام رسالت اجتماعی و ارتقاء سرمایه اجتماعی داشتند.

عدم وجود شکاف اخلاق نظری و عملی در مکتب زورخانه می‌تواند این مکتب در احیاء و ترمیم شکاف اخلاق نظری و عملی در جامعه کنونی مورد بهره‌برداری قرار دهد. همچنین تجدید پیمان دوستی و اخوت، امانت داری مورد تاکید در آن موجب جلب اعتماد اجتماعی و عمومی است. علاوه بر آن، آنچه که در آیین‌های مکتب زورخانه مورد تایید و تاکید است افراد نسبت به انجام رسالت اجتماعی آگاه‌تر کرده و آموزه‌های آن تلاشی مضاعف را برای ارتقاء سلامت اجتماعی برمی‌انگیزاند.

عزت و جایگاه پهلوانان نزد مردم به واسطه منش پهلوانی مبتنی بر آیین فتوت و جوانمردی (شجاعت، سفرداری، مظهر احقاق حق، سنگ صبور قشر ضعیف، تکیه‌گاه قابل اعتماد مردم، ایستادگی و در برابر ظلم مقابله باستم و ستمگر) بود (یاسینی، ۲۰۱۵). لذا نهایت احترام و اعتماد را بین مردم داشتند و در مقابل پهلوانان نیز برای حمایت و صیانت از حقوق مردم، از جان خود مایه می‌گذاشتند. ورزش پهلوانی آمیخته به خصلت «فداکاری» و «جوانمردی» و مشتمل بر صدق و صفا، فروتنی، خودشکنی و پرهیز از خودخواهی، خودبینی و سفر باطنی به مرزهای حق پرستی، حق جویی و حق طلبی است و این آموزه‌های فردی و اجتماعی در متن زندگی پهلوانان در جامعه جاری و ساری می‌باشد (جوانی، موتاب و ودادهیر، ۲۰۲۲).

جوانمردانه دارد به گونه‌ای که ورزش زورخانه را فرا ورزشی و آن را تبدیل به ورزش آیینی و تربیتی نموده است. آمیزش حرکات ورزشی زورخانه با اشعار و شعایر مذهبی و شیعی نشان دهنده این است که در ورزش زورخانه تنها هدف پرورش جسمانی نیست بلکه هدف اصلی تعالی روح و روان و نوعی سیر و سلوک عرفانی و معنوی برای خلوص و صیقل خوردن درونی و بیرونی انسان است. همین ویژگی عملیات زورخانه را به رکنی مذهبی و مکانی مقدس تبدیل نموده است.

پهلوانان درگود مقدس زورخانه علاوه بر، برخوردار بودن از قدرت بدنی و ظرفیت‌های معنوی، ارزش‌های والای انسانی و منش پهلوانی را چنان در خود نهادینه می‌کنند که در بحران‌ها و سختی‌های زندگی مقاوم و در آزمایش‌های الهی خود را نبازد. از ویژگی‌های شگفت دیگر زورخانه، آیین مهرورزی است که بر آرمان‌گرایی اجتماعی استوار است. بطوری که سفره‌داری از اصول اساسی پهلوانان بوده است. یکی از امتیازات صاحبان بازوبند پهلوانی حق سفره می‌باشد. همچنین، در عید غدیر خم درکنار مراسم گلریزان پهلوانان و ورزشکاران در زورخانه عقد اخوت جاری می‌کردند. یکی از شاخصه‌های بارز پهلوانی سنت امانتداری از نوع مادی و معنوی؛ جنبه مادی سپردن اشیا گران قیمت و جنبه معنوی آن سپردن خانواده بود. که به گونه بارزی عدم وجود شکاف الهی نگریسته می‌شود. و نسبت نوچه‌ها به کهنه‌سوار به مثابه مرید و مرادی اخلاق نظری و عملی در مکتب زورخانه را نمایان می‌کند و مطابق آیین تربیتی جامع‌پذیری و انتقال ارزش‌های متعالی (یاسینی، ۲۰۱۵؛ جوانی، موتاب و ودادهیر ۲۰۲۱) به

- قرار گرفتن ورزش زورخانه در صراط مستقیم و به مدیریت آن توسط اصحاب واقعی، کاردان، متعهد و اهل آن سبب می‌شود ورزش روزخانه مشخصه‌های مختص خود را که توانایی طرح مسئولیت‌ها و تکالیف برای نیل به کمال بر اساس ارزش‌های مادی و معنوی که در فرهنگ غنی زورخانه نهادنیه شده است، به ارمغان آورد. حرکت در جهت توسعه ارزش‌های والای انسانی و منش و آداب پهلوانی در نظام ورزش کشور که به صورت هرم چهار لایه ورزش پرورشی از قاعده به راس که به ورزش حرفه‌ای منتهی می‌شود. مستلزم درک یک مدل موثر عوامل زمینه‌ای و تبیین کارکردها در تمام لایه‌های ورزشی می‌باشد. بنابر این به نظر می‌رسد نتایج این تحقیق بتواند چون نقشه راهی باشد برای کسانی که در درنظام ورزش و تعلیم و تربیت و فرهنگ در تمام سطوح نقش آفرینی می‌کنند، مفید واقع شود.
- منابع**
- Barzegar, F. (1971). Sport and faith in power and national solidarity. Kaveh (Munich, Germany). Nos. 41 and 42, 128-138. [Persian].
 - Berger, P. A. (2001). A New Wave of Decolorization of the World: A Global Perspective. In Peter Al. Burger. (Editor), The Decline of Secularism (pp. 33-27). Translated by Afshar Amiri. Tehran: Pangan Publishing. [Persian].
 - Charmaz, K. (2014). Constructing grounded theory. sage.
 - Charmaz, K., Thornberg, R. (2020). The pursuit of quality in grounded theory. *Qualitative Research in Psychology*, 18 (3): 305-327.
 - Corben, H. (2004). The ritual of chivalry. Translated by Ehsan Naraghi. Tehran, Sokhan. [Persian].
 - Ensafpour, G. (1974). History and culture of Zurkhaneh and social groups of Zurkhaneh. Tehran, Ministry of Culture and Arts. [Persian].
 - Faramarz Gharamaleki, A. (2019). Professional Ethics. Tehran, Majnoon Publications. [Persian].
 - Ghasempour, S, Shahlaei, J, & Zakerian, A. R. (2020). Study of the role of new media in the development of zurkhaneh sport. *New approaches in sports management*, 2 (4), 15-36. [Persian].
 - Goodarzi, M. (2004). The evolution of ancient sports and zurkhaneh in Iran. *Movement*, 22 (6): 149-170 . [Persian].
 - Hennis, W. (2020). Max Weber: Sociologist for the Twenty-First Century.
 - Heydari, A. & Dolatshah, N. (2012). Manifestations of Sufism, Fatwa and Shiism in Ancient and
 - Afsarian, S. (2016). Architecture and educational music in Zurkhaneh. *Scientific-Research Journal of Nazar Institute of Art, Architecture and Urban Planning*, No. 42, 79-88. [Persian].
 - Aminizadeh, S. (2013). Qualitative exploration of the ancient sport of Zurkhaneh (Case study of athletes in Kerman), *Strategic Socio-Cultural Quarterly*, No. 9, 109-133. [Persian].
 - Azizi, B. (2020). The Study of Chivalry Philosophy, Islamic Generosity and Moral Teachings in Athletic and Gymnasium Sports in Zurkhaneh. *Sport, Ethics and Philosophy*, 1-10.

- Explaining process of being chivalrous man and formation of the Zurkhaneh in Iran. *Sociology of Culture and Art*, 3(4), 60-41. [Persian].
- Razavi, S. M. (2010). It was a force to be reckoned with (a discourse on the history and customs of ancient sports and the Zurkhaneh). *Information Wisdom and Knowledge*, 60 (5): 39-43. [Persian].
 - Shapiro, A., & Keyes, C. L. M. (2008). Marital status and social well-being: Are the married always better off?. *Social Indicators Research*, 88(2), 329-346.
 - Veisian, M & Talebpour, F. (2014). Study of patterns and symbols in Zurkhaneh sportswear. *Islamic Art Gallery 2* (1): 39-51. [Persian].
 - Yasini, R. (2015). Educational and cultural functions of Zurkhaneh mirrors. *Bi-Quarterly Journal of Islamic Education*, 21, 131-150. [Persian].
 - Zarubina, N. (2020). The Theory of Rationalization of Max Weber as a Methodology for Understanding Modern Sociocultural Processes. *Sotsiologicheskie issledovaniya*, (6), 3-15.
 - Zurkhaneh Sports of Iran. *Research in Sports Management and Motor Behavior*, 20 (2): 57-72. [Persian].
 - İmanzadeh, M. (2016). Zorkhaneh and Modernization process in View Point of Iran's superior mentors. *International Journal of Humanities and Cultural Studies*, 1(1): 1586-1593.
 - Jafari, A, & Qasemi, N. (2013). The ancient sport of Zurkhaneh and its place in promoting Shiism. *Shia Studies*, 42 (11): 139-168. [Persian].
 - Javani, V., Motab, A., Vedadhir, A. (2022). Analysis of the functions of zurkhaneh sports based on the perspective of social psychology. *Journal of Modern Psychological Researches*, 16(64) . [Persian].
 - Keyes C. M. (2002). The mental Health Continuum: From languishing to flourishing in life. *Journal of Health and Social Research*.
 - Keyes, C. L. M. (1998). Social well-being. *Social psychology quarterly*, 121-140.
 - Khaledian, W. (2018). One Hundred Years of Kurdistan Heroic Sport. *Sanandaj, Ariz*. [Persian].
 - Miri, H. (1970). *Mirror of Pahlavan Nama*. Tehran, Mihan publication. [Persian].
 - Montazer Al-Qaim, (2018). National and religious concepts that make up the Zurkhaneh educational school. Master Thesis, University of Isfahan, Iranian People Culture Quarterly, No. 52. [Persian].
 - Motab, A. (1998). Religion of beauty and chivalry and heroes of Azerbaijan. *Tabriz, Ravan Pouya Publishing Institute*. [Persian].
 - Moutab, A., Javani, V., Vedadhir, A. (2021). From School to Culture: